

Zvláštní i obecné

Čínsko-česká spolupráce na německé premiéře projektu *Obyčejní lidé* v Hellerau

Autorka: Gabriele Gorgas

In: Dresdner Neueste Nachrichten 30.01.2017

Sami sebe vnímají jako jakési dokumentární divadlo a jedno i druhé – dokument i divadlo – berou velmi vážně. Navzdory dokumentární závažnosti totiž nikdy nezapomínají na smyslově-zážitkový moment představení a při všech herních možnostech divadla nikdy nezapomínají ani na dokumentární aspekt v jevištním dění. Přičemž jedno se takřka „organicky“ vyvíjí z druhého. V září 2015 hostovala pozoruhodná režisérka Jana Svobodová z pražského Divadla Archa ve Festspielhausu v Hellerau se svéráznou inscenací *Vadí – nevadí* (německy pod názvem *Stört es oder stört es nicht?*) v rámci festivalu RomAmoR – a už tehdy se obrazy, příběhy a charaktery výrazně vryly do paměti.

Podobně tomu bylo i při nejnovějším vystoupení tohoto divadla o víkendu v Hellerau, kde byla uvedena inscenace *Obyčejní lidé (Ordinary People)*, vytvořená v koprodukcí s Evropským centrem umění Hellerau. Na tomto projektu se spolu s Pražany podílel v Německu dobře známý pekingský taneční soubor Living Dance Studio, který v roce 1994 založila bývalá tanečnice ze skupiny Piny Bausch, Wen Hui, a dokumentární filmař Wu Wenguang. Vznikla performance zcela svébytného druhu. Ve společné režii Jany Svobodové a Wen Hui, za součinnosti živě hrajících hudebníků, videoumělců a světelných designérů vzniklo v citlivém propletenci divadlo, které má něco do sebe. Divadlo, kde divák může luštit tajemství a žasnout a kde se dozví o leccem zvláštním a leckom zvláštním.

U inscenací, které do určité míry překračují hranice, například propojováním tance, činohry, videa, živé hudby a výtvarného umění, je nutné na základě zkušeností vždycky počítat s určitým znejistěním publika. Jedni si od toho slibují to, druhí ono, a v nejlepším případě se podaří vzít diváky s sebou na jakousi průzkumnou cestu a vzbudit jejich zájem. Na tomto představení je dojemné, že svým způsobem působí nefalšovaně, tak trochu jako radostná rukodělná výroba. Což však ani v nejmenším neznamená, že by snad byla neprofesionální. Stejně jako název *Obyčejní lidé* v žádném případě neříká, že by obyčejní lidé byli prostoduší nebo nudní. Jen tu tolik nejde o vypilované efekty, zahlcující naše smysly, a světelné staccato je občas i ručně „přerušeno“. A objevují se tu dokonce osobní „kouřové obláčky“ – přehledná a pochopitelná scéna, která přesto skýtá mnohá překvapení.

Už dávno se ví, že dokonalost není nutně vždycky zajímavá. Mnohem více vzrušující bývají vlastní obrazy v hlavě, které nám asociuje dění na jevišti. Například tehdy, když performeré řečí těla i slovy vyprávějí o svém prožívání a také o tom, jak se dostali k pohybu, k tanci, k divadlu. V působivých scénách líčí, co se jim přihodilo v jejich životě v čínské nebo české vlasti, z čeho měli radost a z čeho se i nadále radují nebo jak se oni sami a ostatní chovali v obtížných a rozhodujících okamžicích.

Obrazy, osoby a příběhy, události z různých dob a navzájem vzdálených míst se začínají vzájemně prolínat, odhalují se protiklady i spojitosti, jde o sebeprosazení, zřeknutí se něčeho, strach, nouzi, stud i věci obšťastňující. To je autentické, nepůsobí to banálně a každý to přitom vypráví zcela po svém. Například spleť čísel se prolíná s čarami vzpoury, pojízdné mřížové zábrany se stávají pohyblivými podstavci protestu, z obřích krabic oslavně vzniká vratká věž jako výmluvná metafora pro nebezpečí a rozpad. Lze téměř fyzicky zakusit, jak se všichni v daném prostoru bojí a jak každý doufá, že snad přece jen bude dobře. Ale v konečném důsledku každý ví, jak je tato naděje křehká.

www.hellerau.org

Text pod obrázkem:

Vznikají působivé obrazy: Obyčejní lidé nepůsobí ani prostoduše ani nudně. Foto: Jakub Hrab